ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” – РУСЕ
бул. „България” № 96, e-mail: info-1806108@edu.mon.bg, tell:861512, 861477

Утвърждавам: .....
Вяра Николова
Директор на ОУ „Алеко Константинов“
Град Русе

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

на ОУ „Алеко Константинов”,град Русе

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този кодекс определя принципите и правилата за поведение на участниците в образователния процес — педагогически специалисти, непедагогически персонал, деца, ученици и родители в ОУ „Алеко Константинов”,град Русе и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и почтеност, както и да издигне престижа на българското образование и ОУ „Алеко Константинов”,град Русе в частност.

(2) Кодексът е създаден на основание разпоредбата на чл. 175, ал. I от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Редът за създаването му е определен в правилника за дейността на образователната институция, в съответствие с изискванията на ЗПУО.

Чл. 2. Настоящият Кодекс е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности;
3. равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и ученик;
4. равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
5. хуманизъм, толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозна идентичност на децата, учениците и хората с увреждания;
6. дейностите на работещите се осъществяват при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

Чл. 3. (1) Дейността на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал се осъществява при спазване на следните професионални принципи за поведение:

1. законност — изпълнение на служебните задължения в съответствие с Конституцията, законите и подзаконовите нормативни актове на страната и вътрешните актове, при зачитане и спазване на правата и на основните свободи на гражданите;

2. лоялност — поведение, насочено към утвърждаване и подобряване на авторитета и доброто име на ОУ „Алеко Константинов”, град Русе изразяващо се в коректно и почтено отношение към институцията, както и въздържане от необоснована публична критика на същата;

3. добросъвестност — грижливо, старателно и отговорно изпълнение на служебните задължения;

4. безпристрастност — обективно и непредубедено изпълнение на служебните задължения, като се избягва поведение, което може да се възприеме като предразположеност или предубеденост;

5. равнопоставеност — изпълнение на професионалните задължения по начин, който не допуска никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон;

6. отговорност — изпълнение на възложените задачи компетентно и в срок, с цел постигане на висок обществен резултат;

7. политически неутралитет — недопускане на лични или чужди политически пристрастия при изпълнение на професионалните задължения;

8. почтеност — поведение, при което не се допуска приемане на материални или нематериални облаги, независимо от естеството им, които не се полагат на педагогическите специалисти и непедагогическия персонал и могат да повлияят върху обективното изпълнение на задълженията по служба;

9. конфиденциалност — опазване на информацията, придобита при или по повод на изпълнение на професионалните задължения;

10. отчетност — осъществяване на дейността по начин, даващ възможност да се проследяват изпълнението на професионалните задължения, резултатите и взетите решения;

11. колегиалност и учтивост — поведение, основано на уважение към мнението и личния живот на колегите, и придържане към любезно и възпитано отношение при изпълнение на професионалните задължения.

(2) Всички педагогически специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да спазват безусловно законите на Република България, както в контактите с родители и деца/ученици, така и с институциите в страната в лични и служебни взаимоотношения.

(3) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез формите на ученическо самоуправление, дават мнения и предложения за училищните дейности.

(4) Родителите подпомагат образователната институция като инициират и осъществят дейности чрез настоятелството и обществения съвет.

(5) Учениците и родителите са длъжни да спазват безусловно законите на Република България и вътрешните правила на образователната институция, както в контактите с педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, така и в контактите и отношенията помежду си.

(6) Участниците в образователния процес се придържат към поведение, базирано на взаимно уважение, зачитане на правата на другите и спазване на личните отговорности. Недопустимо е поведение между участниците в образователния процес, което води до конфликти, дискриминационни прояви и физическо или емоционално насилие.

Глава втора

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

Чл. 4. (1) Във взаимоотношенията си с Министерството на образованието и науката и на регионалното управление на образованието служителите на ОУ „Алеко Константинов", град Русе изпълняват точно, добросъвестно и в срок поставените задачи и предписания.

(2) С действията си, служителите на образователната институция не уронват престижа на Министерството на образованието и науката и на съответното регионално управление на образованието, а допринасят за увеличаване на доверието в него.

(3) Служителите на образователната институция поддържат добри взаимоотношения с представителите на съответното регионално управление на образованието.

(4) Служителите на образователната институция поддържат добри взаимоотношения с представителите на общността, в това число с общинската администрация и с представители на бизнеса и допринасят за поддържане на добри контакти с тях. Те оказват съдействие за популяризиране на добри практики, носещи полза на образователната институция и на образователния процес и осъществени с помощта на бизнеса.

(5) Служителите на образователната институция поддържат контакти с представителите на медиите за отразяване на добрите постижения на учгиището и укрепване на авторитета на институцията.

Чл. 5. (1) В отношенията си със заинтересованите страни служителите действат съобразно принципите на чл. 2 и 3, включително при използването на информационни и комуникационни технологии.

(2) Служителите зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето/ученика и отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват, като при необходимост пренасочват представителите на семейството към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

(3) Служителите са длъжни да опазват и да не разкриват извън установения ред информация за лицата по ал. 2, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения и представляваща законово защитена тайна.

Чл. 6. (1) Учениците в ОУ „Алеко Константинов”, град Русе са длъжни да:

1. се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки в училищната институция, като съхраняват авторитета на училището и училищната общност и допринасят за развитие на добрите традиции;
2. зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо, психическо насилие и дискриминация и следват поведение, което не накърнява престижа на образователната институция, както по време на учебния процес, така и в свободното си извънучилищно време; 3. зачитат друга раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус, както и свободно да изразяват мнение без да злословят и разпространяват доверена информация и да създават конфликтни ситуации;
4. уважават педагогическите специалисти и непедагогическия персонал и при създали се конфликтни ситуации да търсят незабавно тяхното съдействие;
5. носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
6. спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
7. не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове, в т.ч. да не използват мобилни телефони по време на час и да не използват интернет без позволение на учителя;
8. не използват електронни средства за комуникация, както и интернет — социални мрежи и електронна поща, за оклеветяване, заплашване, разпространение на лична информация. В това число нямат право да изпращат/публикуват съобщения: за сплашване, с неприятно и грубо съдържание, файлове с неприемливо съдържание;
9. участват в проекти и програми, предложени от училището;
10. дават мнения и предложения за училищните дейности.

(2) Ръководството на ОУ „Алеко Константинов”,град Русе съблюдава отговорността на учениците относно задълженията, описани в предходната алинея.

(3) Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на ученика.

Чл. 7 (1) Родителите са задължени да:
1. осигуряват редовното присъствие на детето и на ученика в образователната институция;
2. уведомяват своевременно учителя на групата/класния ръководител в случаите на отсъствие на детето или ученика;
3. се осведомяват редовно за своите деца относно приобщаването им в образователната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на правилата на образователната институция;
4. спазват правилника за дейността на ОУ „Алеко Константинов”, град Русе и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;
5. участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
6. участват в родителските срещи;
7. се явяват в образователната институция след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;

8. присъстват и да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика;

9. съдействат за изграждане и утвърждаване на авторитета и доброто име на образователната институция.

(2) Ръководството на ОУ „Алеко Константинов”,град Русе съблюдава отговорността на родителите по отношение на задълженията им, описани в предходната алинея.

Чл. 8. (1) Членовете на обществения съвет са длъжни да осъществяват своята дейност при спазване на законодателството, вътрешните правила на училището, принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс и при спазването на най-високи морални стандарти.

(2) Членовете на обществения съвет и на настоятелството осъществяват дейността си на базата на сътрудничество и ефективна комуникация.

Глава трета

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 9. (1) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал подпомагат ръководството на ОУ „Алеко Константинов” с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработване и провеждане на политиката на институцията, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяване правомощията на неговите ръководители.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да изпълняват задълженията и функциите си с необходимия професионализъм, като поддържат актуални знания и повишават уменията си, необходими за ефективното изпълнение на служебните си задължения.

Чл. 10. (1) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да спазват служебната йерархия.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не са длъжни да изпълняват незаконосъобразен акт, издаден по установения ред, когато той съдържа очевидно за тях правонарушение.

(3) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал могат да поискат писмено потвърждаване, когато в отправените до тях устни заповеди се съдържат очевидни правонарушения.

(4) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не са длъжни да изпълнят нареждане, което засяга техни права, правата на техните съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съжителство, роднини по права линия, по съребрена линия до четвърта степен включително, и по сватовство до втора степен включително. В тези случаи те незабавно уведомяват ръководителя, от когото са получили нареждането.

чл. 11. (1) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал представят пред непосредствения си ръководител открито и честно проблемите, които възникват в процеса на работа.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал уведомяват непосредствения си ръководител или органа на власт относно обстоятелства, които са им станали известни при изпълнението на служебните им задължения и които са от значение за изпълнението на целите на учебното заведение или за опазването на авторитета на институцията.

(3) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да докладват на непосредствения си ръководител или на органа на власт всички административни слабости, пропуски и нарушения, които според тях създават предпоставки за корупция, измами и нередности.

Чл. 12 Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не трябва да изразяват лично мнение, включително чрез информационни и комуникационни технологии, по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището.

Чл. 13 (1) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти и непедагогическият персонал опазват повереното им имущество, включително служебните компютри, с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни своевременно да информират непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

(2) Документите, данните и служебният достъп до интернет в ОУ „Алеко Константинов", град Русе могат да се използват от персонала само за изпълнение на служебните им задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

(3) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не могат да ползват служебен електронен подпис за лични цели.

Чл. 14 Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

Чл. 15. (1) Педагогическите специалисти следва да:

1. опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;
2. зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование;
3. сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
4. се съобразяват с уникалността и специфичната уязвимост на всяко дете/всеки ученик;
5. подкрепят и стимулират правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес;
6. не участват в практики, които не зачитат достойнството на децата/ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие;
7. не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата/учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;
8. познават симптомите на тормоз и насилие над дете/ученик — физическо, психическо, сексуално, вербално, емоционално.

(2) Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете да окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

(3) Когато му станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на училището.

Чл. 16 Работещите в образователната институция непедагогически специалисти следва да:

1. се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки;
2. зачитат правата и достойнството на личността и не допускат прояви на дискриминация;
3. изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено;
4. създават условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица;
5. не разпространяват данни и лична информация, станала им известна при изпълнение на служебните си задължения;
6. се отнасят открито и с доверие към децата/учениците, родителите и гражданите, като зачитат техните права и достойнство на личността;
7. не допускат всякакви форми на злоупотреба със служебни правомощия, като: отправяне на заплахи, оказване на психологически натиск или физическо насилие.

Глава четвърта

АНТИКОРУПЦИОННО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 17 (1) Работещите в ОУ „Алеко Константинов”,град Русе не допускат поведение, което ги въвлича в корупция, и противодействат на такива прояви и на други неправомерни действия.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не допускат да бъдат поставени в икономическа или друга зависимост, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения.

(3) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не могат да приемат подаръци или облаги за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения, нито да извършват дейност извън тяхната компетентност.

(4)Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не приемат облага или обещание за облага, за да упражнят влияние при вземане на решение от други длъжностни лица във връзка с изпълнение на професионалните им задължения.

(5)Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не посредничат за получаване от другиго на облага, за да бъде извършено или да не бъде извършено действие по служба.

Чл. 18 (1) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал не могат да извършват дейност в частен интерес, която е в нарушение на глава осма от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и на глава трета от Наредбата за организацията и реда за извършване на проверка на декларациите и за установяване конфликт на интереси, приета с Постановление N2 209 на Министерския съвет от 2018 г. (ДВ, бр. 8 1 от 2018 г.).
(2) Педагогическите специалисти не могат да използват служебните отношения със семейството на децата или учениците за лично облагодетелстване и избягват отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето или ученика.

(3) Педагогическите специалисти не могат да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа на деца и ученици, с които работят в институцията, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(4) Педагогическите специалисти нямат право да участват при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършват проверка и оценка на изпитни работи, ако са подготвяли ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на децата и учениците.

(5) Педагогическите специалисти подават декларация, че не са подготвяли ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тяхна страна или от родителите им.

(6) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическите специалисти подават пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на децата и учениците през предходната учебна година са извършвали обучение или подкрепа по смисъла на ал. 3.

Глава пета

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 19. В отношенията си с колегите педагогическите специалисти и непедагогическия персонал проявяват коректност и не допускат поведение, накърняващо достойнството на отделната личност, като:

1. зачитат изразеното мнение и не допускат оскърбителни коментари;
2. изграждат и поддържат отношения на сътрудничество, уважение и търпимост;
3. 3. с действията си укрепват авторитета на образователната институция и не допускат уронване на престижа ѝ;
4. носят отговорност за личното си поведение и спазват добрия тон;
5. подкрепят семействата при възпитанието на децата/учениците;
6. не използват методи, уронващи достойнството на детето или на ученика;
7. не предлагат услуги, за които не притежават компетенции, квалификация и правоспособност;

Чл. 20. (1) В отношенията си с колегите, включително при използването на информационни и комуникационни технологии, педагогическите специалисти и непедагогическият персонал проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделна личност или създава враждебна или обидна среда.

(2) Педагогическите специалисти и непедагогическият персонал уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот. В отношенията между служителите не се допускат никакви форми на дискриминация.

(3) В отношенията между служителите не се допуска поведение на тормоз от психически, физически, сексуален и всякакъв друг характер.

(4) Служителите, които са станали свидетели на неетично поведение, на насилие, на нехуманно или обидно отношение към което и да е лице от страна на друг служител, докладват на непосредствения си ръководител или директора на училището.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „АЛЕКО КОНСТАНТИНОВ” – РУСЕ
бул. „България” № 96, e-mail: info-1806108@edu.mon.bg, tell:861512, 861477

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. (1) Етичният кодекс се довежда до знанието на всички участници в общността като се поставя на видно място в образователната институция и се публикува на интернет страницата й.

(2) Запознаването с разпоредбите на Етичния кодекс, се извършва в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(3) В случай на отсъствие на работник/служител, същият е длъжен да се запознае с настоящия кодекс след завръщането си на работа.

2. Настоящият Етичен кодекс е приет на заседание на ПС – Протокол № РД – 11- 14/11.09.2026г. и влиза в сила от датата на утвърждаването му.